

Lublin, dn. 14 kwietnia 2026 r.

**Odpowiedź Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie
na raport z badania opinii studentów
w semestrze zimowym roku akademickiego 2025/2026**

Szanowni Państwo,

dziękuję wszystkim Studentkom i Studentom, którzy wzięli udział w badaniu opinii na temat dydaktyki i funkcjonowania Uczelni w semestrze zimowym roku akademickiego 2025/2026. Dziękuję również Pani Pełnomocnik Rektora ds. ewaluacji jakości kształcenia dr Ewie Miszczak, prof. WSPA za przygotowanie raportu ogólnego, a także dziekanom, osobom odpowiedzialnym za kierunki oraz jednostkom organizacyjnym WSPA za opracowanie raportów i odpowiedzi kierunkowych. Przedstawione w nich wnioski, uwagi i postulaty zostały przeanalizowane przez władze Uczelni i stanowią ważną podstawę do dalszego doskonalenia jakości kształcenia, organizacji studiów oraz komunikacji ze studentami.

Raport ogólny potwierdza, że jakość kształcenia w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie jest oceniana przez studentów dobrze i bardzo dobrze. Jednocześnie wskazuje on obszary wymagające dalszej pracy, zwłaszcza w zakresie organizacji praktyk, obiegu informacji, planowania części zajęć, przejrzystości zasad zaliczeń oraz komunikacji na linii student, wykładowca i administracja. Odpowiadając na raport, odnoszę się do poszczególnych części zgodnie z jego układem.

1. Przekazywanie przez wykładowców informacji dotyczących specyfiki przedmiotu i warunków zaliczenia

Władze Uczelni podtrzymują zasadę, że już na początku semestru każdy student powinien otrzymać pełną i jasną informację o specyfice przedmiotu, metodach pracy, zasadach zaliczenia i podstawowych wymaganiach organizacyjnych. Raport pokazuje, że w zdecydowanej większości przypadków taki standard jest zachowany. Jednocześnie będziemy wzmacniać praktykę zamieszczania informacji organizacyjnych i sylabusów bezpośrednio na platformie przedmiotu, tak aby studenci mieli komplet potrzebnych informacji w jednym miejscu. Jest to zgodne również z rekomendacjami zawartymi w raporcie ogólnym.

2. Dotrzymanie warunków zaliczenia przedmiotu

Zgłoszenia studentów wskazujące, że w pojedynczych przypadkach warunki zaliczenia były doprecyzowywane lub zmieniane w trakcie semestru, będą analizowane przez dziekanów i osoby odpowiedzialne za kierunki. Uczelnia stoi na stanowisku, że warunki zaliczenia powinny być zgodne z sylabusem i komunikowane w sposób jednoznaczny. Na kierunku Administracja wskazano już wyraźnie, że wszelkie zmiany w sposobie przeprowadzania zaliczeń wymagają konsultacji i akceptacji dziekana. Analogiczne podejście będzie utrzymywane także w innych obszarach kształcenia. Podobne działania weryfikacyjne zostały również przewidziane na kierunku Informatyka, gdzie zapowiedziano analizę sposobu komunikowania wymagań oraz weryfikację przebiegu zaliczeń.

3. Przekazywanie treści nauczania w zrozumiały sposób

W obszarze jakości i sposobu przekazywania treści kształcenia należy podkreślić, że zdecydowana większość zajęć została oceniona pozytywnie. Jednocześnie tam, gdzie pojawiły się powtarzające się

sygnały o niezrozumiałym sposobie prowadzenia zajęć, nieadekwatnym poziomie trudności, niepełnej zgodności realizowanych treści z sylabusami albo zastrzeżeniach dotyczących formuły zaliczenia, właścivi dziekani podejmują działania wyjaśniające, a tam, gdzie jest to zasadne, również działania nadzorcze, w tym hospitacje zajęć. Dotyczy to w szczególności sytuacji zgłaszanych przez studentów w odniesieniu do konkretnych przedmiotów i sposobu ich realizacji. Taki tryb postępowania został już przewidziany w odniesieniu do zgłoszonych uwag dotyczących przedmiotu „Komunikacja organizacji z otoczeniem”, w związku z którymi zapowiedziano przeprowadzenie rozmowy wyjaśniającej z prowadzącym oraz hospitację prowadzonych przez niego zajęć (kierunek Media i dziennikarstwo). Równolegle na poszczególnych kierunkach podejmowane są działania zmierzające do weryfikacji zakresu tematycznego wybranych przedmiotów, stopnia trudności zajęć oraz sposobu przekazywania wiedzy, tak aby ich realizacja pozostawała zgodna z założeniami programu studiów i oczekiwaniami studentów. W tej samej kategorii mieszczą się również pojedyncze uwagi zgłoszone na kierunku Stosunki międzynarodowe, dotyczące zrozumiałości części zajęć językowych. Na kierunku Informatyka zapowiedziano ponadto hospitacje wybranych zajęć, w tym tych, które studenci ocenili jako prowadzone w sposób mniej zrozumiały albo niewystarczająco efektywny dydaktycznie.

4. Zgodność treści zajęć z przewidzianym tematem

Raport wskazuje, że zasadniczo treści realizowane w czasie zajęć odpowiadały przewidzianym tematom. W przypadku uwag dotyczących odejścia od treści programowych albo nadmiernych rozbieżności pomiędzy założeniami a praktyką prowadzenia zajęć, będą prowadzone działania wyjaśniające. Władze Uczelni przyjmują, że zgodność realizacji przedmiotu z sylabusami jest jednym z podstawowych wymogów jakościowych. W części odpowiedzi kierunkowych wskazano już potrzebę weryfikacji zakresu tematycznego wybranych przedmiotów i stopnia trudności ich realizacji.

5. Wymiar czasowy zajęć

Z przedstawionych danych wynika, że zdecydowana większość zajęć była realizowana w pełnym wymiarze czasowym i bez istotnych problemów z punktualnością. W sytuacjach jednostkowych, gdy studenci zgłaszali zastrzeżenia dotyczące organizacji czasu pracy, sprawy te będą przedmiotem bieżącego monitorowania przez dziekanów oraz osoby koordynujące kierunki. Na kierunku Informatyka zapowiedziano dodatkowo weryfikację sposobu prowadzenia wybranych zajęć, również w kontekście organizacji czasu dydaktycznego.

6. Ocena kontaktu z wykładowcami

Ogólna ocena kontaktu z wykładowcami pozostaje dobra i bardzo dobra, co należy odczytać jako ważny pozytywny sygnał. Jednocześnie tam, gdzie studenci wskazują na opóźnienia w odpowiedziach, problemy z przekazywaniem informacji zwrotnych albo nieczytelny sposób komunikacji, będą podejmowane działania korygujące. Rekomendacja raportu ogólnego dotycząca uczulania wykładowców na standardy komunikacji ze studentami pozostaje w pełni zasadna i będzie podtrzymana.

W odpowiedzi na sygnały na kierunku Zarządzanie dotyczące opóźnień w przekazywaniu informacji o ocenach oraz zbyt późnego udzielania studentom informacji zwrotnej, do kadry dydaktycznej zostanie skierowane przypomnienie o konieczności niezwłocznego przekazywania ocen oraz bieżącego informowania studentów o wynikach zaliczeń i jakości złożonych prac.

7. Przypadki niesprawiedliwego oceniania przez wykładowców

Większość respondentów deklaruje, że nie doświadcza niesprawiedliwego oceniania, co należy uznać za ważną informację pozytywną. Tam jednak, gdzie pojawiły się konkretne uwagi dotyczące sposobu oceniania lub organizacji zaliczeń, sprawy te będą analizowane indywidualnie. Uczelnia podtrzymuje zasadę, że ocenianie powinno być transparentne, oparte na wcześniej zakomunikowanych kryteriach i zgodne z dokumentacją przedmiotu.

8. Kulturalne zachowanie wykładowców wobec studentów

Raport potwierdza, że zdecydowana większość nauczycieli akademickich odnosi się do studentów z szacunkiem i kulturą. Pojedyncze sytuacje zgłaszane przez studentów, jeśli dotyczą przekroczenia standardów komunikacyjnych lub niewłaściwego sposobu odnoszenia się do studentów, nie będą bagatelizowane. Uczelnia przywiązuje dużą wagę do jakości relacji akademickich i będzie konsekwentnie przypominać o obowiązku zachowania właściwego stylu komunikacji i poszanowania godności studentów. W odpowiedzi kierunku Informatyka również zapowiedziano działania przypominające i porządkujące standardy komunikacji ze studentami.

9. Zgodność poziomu merytorycznego programu studiów i zajęć z oczekiwaniami studentów

Większość studentów oceniła programy studiów i zajęcia jako zgodne z ich oczekiwaniami, choć raport pokazuje również istnienie pewnych rozbieżności pomiędzy wyobrażeniem studentów o części przedmiotów a ich rzeczywistą realizacją. Wnioski te będą wykorzystywane w przeglądzie programów studiów i w doskonaleniu zawartości merytorycznej przedmiotów. Dotyczy to zarówno dopasowania poziomu trudności, jak i większej przejrzystości w komunikowaniu celu i zakresu zajęć. Szczególnej uwagi wymaga również zgłoszona przez studentów kierunku Stosunki międzynarodowe kwestia zróżnicowanego poziomu znajomości języka angielskiego wśród studentów. Wskazano, że dla części osób zajęcia są zbyt łatwe, a dla innych zbyt trudne. Problem ten zostanie poddany analizie pod kątem organizacyjnym i dydaktycznym, z uwzględnieniem możliwości lepszego dopasowania poziomu zajęć do rzeczywistych kompetencji językowych studentów. Na kierunku Informatyka wskazano z kolei potrzebę dalszej analizy niektórych modułów specjalistycznych pod kątem ich realizacji i odbioru przez studentów, przy jednoczesnym zachowaniu ogólnego kierunku programowego zgodnego ze standardami rynkowymi i inżynierskimi. W odpowiedzi na postulat studentów kierunku Zarządzanie, aby takie przedmioty jak statystyka opisowa i matematyka były w większym stopniu prowadzone z wykorzystaniem programu Excel, przeprowadzono rozmowy z prowadzącymi zajęcia z zakresu technologii informacyjnych, matematyki i statystyki. Ustalono, że w ramach przedmiotu Technologie informacyjne utrzymane zostaną treści obejmujące podstawy Excela, natomiast w odniesieniu do przedmiotu Statystyka opisowa planowana jest zmiana formy zajęć z ćwiczeń na laboratorium oraz rozszerzenie treści programowych o bardziej zaawansowane wykorzystanie Excela, w tym między innymi do obliczania odchyleń i wariancji.

10. Propozycje wprowadzenia zmian w programie studiów

Uwagi studentów dotyczące większego udziału treści specjalistycznych, praktycznych i kierunkowych są ważnym elementem procesu doskonalenia programów studiów. Jednocześnie każda zmiana musi uwzględniać standardy kształcenia, obowiązujące przepisy prawa oraz efekty uczenia się przypisane do danego kierunku. W części kierunków odpowiednie korekty zostały już wdrożone. Na kierunku Pielęgniarstwo zwiększono udział zajęć praktycznych i ćwiczeń zgodnie z nowym standardem kształcenia. Na kierunku Projektowanie wnętrz uwzględniono postulaty dotyczące projektowania komputerowego i renderowania. Na kierunku Administracja zapowiedziano rozszerzenie oferty o treści związane z bezpieczeństwem wewnętrznym, postępowaniem administracyjnym i metodologią

orzekania w pracy urzędnika. Wnioski studentów będą nadal uwzględniane w kolejnych przeglądach programowych. W przypadku kierunku Informatyka wskazano, że obecny program co do zasady odpowiada aktualnym standardom rynkowym, przy jednoczesnej gotowości do dalszej analizy wybranych uwag w ramach przyszłych cykli kształcenia i przedmiotów obieralnych. W odniesieniu do postulatu studentów kierunku Zarządzanie dotyczącego rozszerzenia programu studiów o zagadnienia związane z miękkimi kompetencjami menedżerskimi należy wskazać, że treści te są już realizowane w ramach kierunkowego przedmiotu Kompetencje menedżerskie. Z kolei w związku z propozycją wprowadzenia do programu studiów treści dotyczących kontroli przy prowadzeniu działalności, zasadne wydaje się uzupełnienie o te zagadnienia treści programowych przedmiotu Biznes w środowisku lokalnym.

11. Poziom seminariów i kontakt z promotorami

Oceny studentów ostatnich lat pokazują, że poziom seminariów i kontakt z promotorami są w większości oceniane dobrze i bardzo dobrze. To istotny sygnał potwierdzający prawidłowe funkcjonowanie tego obszaru kształcenia. Jednocześnie Uczelnia będzie nadal monitorować jakość współpracy seminaryjnej, tak aby utrzymać wysoki standard wsparcia studentów przygotowujących prace dyplomowe.

12. Słowa uznania dla wykładowców

Z satysfakcją przyjmuję liczne wyrazy uznania skierowane przez studentów do wykładowców. Są one ważnym potwierdzeniem zaangażowania dydaktycznego, wysokiego poziomu merytorycznego zajęć oraz właściwego podejścia do studentów. Wszystkim nauczycielom akademickim, których praca została dostrzeżona i doceniona przez studentów, składam podziękowanie za profesjonalizm i codzienny wkład w jakość kształcenia w WSPA. W raporcie kierunku Stosunki Międzynarodowe odnotowano także bardzo pozytywne opinie studentów dotyczące poziomu nauczania, praktyczności zajęć, elastyczności oraz podejścia do studenta.

13. Ocena poziomu realizacji praktyk zawodowych

Obszar praktyk zawodowych wymaga dalszej poprawy organizacyjnej i komunikacyjnej. Choć ogólny rozkład ocen nie jest jednoznacznie negatywny, to uwagi opisowe studentów pokazują wyraźnie, że trudności koncentrują się wokół przejrzystości procedur, czasu oczekiwania na odpowiedź, dostępności informacji oraz obiegu dokumentacji. Zostało to również wyeksponowane w odpowiedziach jednostkowych, w tym w materiałach dotyczących Biura Karier oraz w odpowiedzi Filii w Wodzisławiu Śląskim. Uczelnia planuje w tym zakresie działania naprawcze obejmujące lepsze przygotowanie informacyjne studentów, uporządkowanie procedur oraz wzmocnienie wsparcia organizacyjnego. Na kierunku Pielęgniarstwo zgłoszono ponadto potrzebę formalnego wzmocnienia opieki nad praktykami po stronie uczelni.

Planujemy w szczególności:

- organizację spotkań informacyjnych dla studentów przed rozpoczęciem praktyk,
- uruchomienie webinarów poświęconych zasadom i przebiegowi realizacji praktyk zawodowych,
- opracowanie oraz udostępnienie krótkiego, przejrzystego poradnika dotyczącego realizacji praktyk zawodowych.

14. Ocena poziomu współpracy z partnerami kierunku z otoczenia społeczno-gospodarczego

Współpraca z partnerami otoczenia społeczno-gospodarczego jest generalnie oceniana pozytywnie, jednak część studentów nie ma wystarczającej świadomości jej skali i znaczenia. To oznacza potrzebę lepszego komunikowania studentom, na czym ta współpraca polega, jakie daje możliwości i w jaki sposób przekłada się na praktyki, wizyty studyjne, spotkania branżowe oraz rozwój kompetencji zawodowych. Uczelnia będzie wzmocniać widoczność tych działań.

15. Ocena strony internetowej uczelni

Studenci generalnie dobrze oceniają funkcjonowanie strony internetowej Uczelni, ale zgłaszają również potrzebę jej dalszego usprawniania. Dotyczy to zwłaszcza czytelności wybranych informacji, łatwiejszego dostępu do planów zajęć, informacji o opłatach oraz lepszej organizacji treści publikowanych dla studentów. Te postulaty są zasadne i będą uwzględniane w dalszych działaniach organizacyjnych i technicznych.

16. Ocena platformy zdalnego nauczania

Platforma zdalnego nauczania pozostaje jednym z ważnych narzędzi wspierających proces studiowania, a jej ocena jest ogólnie dobra. Studenci wskazują jednocześnie na potrzebę lepszego systemu powiadomień, większej przejrzystości komunikatów i wygodniejszego dostępu do informacji o aktywnościach oraz zmianach. Wnioski te będą brane pod uwagę przy dalszym rozwijaniu narzędzi wspierających nauczanie zdalne i komunikację dydaktyczną. W raporcie kierunku Stosunki międzynarodowe pojawiły się również uwagi dotyczące funkcjonowania platformy zdalnego nauczania, odnoszące się do niepełnej aktualizacji informacji, ocen oraz do ograniczonej przejrzystości części materiałów i zakładek. Wskazuje to na potrzebę dalszego porządkowania komunikacji dydaktycznej i większej dbałości o bieżące aktualizowanie informacji przez prowadzących.

17. Dostępność informacji

Dostępność informacji dotyczących planów zajęć, programów studiów, sylabusów oraz spraw organizacyjnych jest oceniana pozytywnie, jednak część studentów oczekuje większej przejrzystości i szybszego dostępu do wybranych komunikatów. W odpowiedzi na te potrzeby Uczelnia prowadzi działania porządkujące system informacyjny. Szczególne znaczenie ma tu wdrażanie i rozwijanie rozwiązań opartych na systemach PCG Akademia oraz ARCUS SI. To w tych systemach koncentrowane są funkcje związane z rozliczeniami studentów, obiegiem informacji administracyjnej i komunikatami organizacyjnymi, w tym powiadomieniami o zmianach w zajęciach. Docelowo ma to ułatwić studentom bieżący dostęp do spraw finansowych i organizacyjnych oraz ograniczyć rozproszenie informacji między różnymi kanałami komunikacji.

18. Ocena pracy działów administracji uczelni

Ocena pracy administracji uczelnianej pozostaje zasadniczo dobra i bardzo dobra, co jest ważnym potwierdzeniem zaangażowania pracowników Dziekanatu, Biura Karier i innych działów. Jednocześnie pojawiają się uwagi dotyczące dostępności telefonicznej, szybkości odpowiedzi, przejrzystości wybranych procedur i organizacji części spraw administracyjnych. Te sygnały będą wykorzystywane do dalszego usprawniania pracy administracji i obiegu informacji.

19. Ogólna ocena jakości kształcenia w WSPA

Ogólna ocena jakości kształcenia w WSPA jest wyraźnie pozytywna. To dla władz Uczelni ważne potwierdzenie, że przyjęty kierunek rozwoju, profil praktyczny, zaangażowanie kadry oraz atmosfera

studiowania są doceniane przez studentów. Jednocześnie dobra ocena ogólna nie zwalnia nas z obowiązku reagowania na problemy zgłaszane w bardziej szczegółowych częściach raportu. Raport kierunku Stosunki międzynarodowe również zawiera bardzo pozytywne oceny dotyczące praktyczności, elastyczności, poziomu nauczania, podejścia do studenta oraz wartości zajęć prowadzonych na kierunku.

20. Plusy Uczelni

Z satysfakcją przyjmuję, że studenci tak wyraźnie dostrzegają mocne strony WSPA. Wśród najczęściej wskazywanych atutów znalazły się: przyjazna atmosfera, otwartość kadry, praktyczne podejście do nauczania, możliwość studiowania z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość, dobra organizacja wielu obszarów funkcjonowania Uczelni oraz przyjazne warunki studiowania. Te opinie są dla nas cenne i wzmacniają przekonanie, że warto konsekwentnie rozwijać to, co stanowi o tożsamości WSPA.

21. Postulaty i życzenia studentów

Powtarzające się postulaty studentów dotyczą między innymi organizacji zajęć, długości dni zjazdowych, szybszego informowania o zmianach, ograniczenia liczby przedmiotów postrzeganych jako mniej związane z kierunkiem oraz zwiększania udziału treści praktycznych. Uczelnia przyjmuje te głosy z należytą uwagą. W odniesieniu do planowania zajęć i przerw obiadowych należy jednak jasno wskazać, że możliwości organizacyjne są w tym zakresie ograniczone. Nie jest możliwe wprowadzenie jednej odgórnej, dłuższej przerwy obiadowej dla wszystkich grup uczestniczących w zjazdach, ponieważ oznaczałoby to jednoczesne skierowanie do barku bardzo dużej liczby studentów studiów niestacjonarnych. Przy obecnej infrastrukturze i liczbie osób obecnych na Uczelni w dniach zjazdowych nie byłoby to możliwe do sprawnej realizacji. Jednocześnie od lat funkcjonuje dobra, nieformalna praktyka polegająca na tym, że wykładowcy, w miarę możliwości organizacyjnych, robią dłuższe przerwy umożliwiające studentom spokojne zjedzenie posiłku. Należy również pamiętać, że na części kierunków liczba godzin i sposób ich rozłożenia są bezpośrednio określone standardami kształcenia i nie mogą być dowolnie ograniczane. Potwierdzają to także odpowiedzi przygotowane dla kierunków Pielęgniarstwo i Praca socjalna.

Organizacja roku akademickiego w WSPA jest przygotowywana z dużym wyprzedzeniem, tak aby zarówno studenci, jak i pracownicy Uczelni mogli odpowiednio wcześniej zaplanować swoje obowiązki zawodowe, rodzinne i czas wolny. W dokumencie tym zawarte są podstawowe informacje dotyczące terminów rozpoczęcia zajęć dydaktycznych na poszczególnych kierunkach, sesji egzaminacyjnych, terminów obron oraz dni wolnych od zajęć. Przyjęcie takiego rozwiązania służy zapewnieniu możliwie największej przewidywalności organizacji toku studiów i pracy dydaktycznej. Jednocześnie należy podkreślić, że liczba zjazdów oraz długość poszczególnych dni dydaktycznych nie mają charakteru dowolnego, lecz wynikają bezpośrednio z programów kształcenia, a w przypadku niektórych kierunków także z obowiązujących standardów kształcenia oraz liczby godzin przewidzianych do realizacji. Oznacza to, że organizacja zajęć musi uwzględniać nie tylko oczekiwania dotyczące komfortu studiowania, ale również wymagania programowe i formalne, którym Uczelnia jest zobowiązana sprostać.

Wnioski

Raport potwierdza, że badanie opinii studentów pozostaje istotnym narzędziem ewaluacji jakości kształcenia i organizacji funkcjonowania Uczelni. Przedstawione w nim opinie mają charakter subiektywny, ale właśnie dlatego są cennym źródłem wiedzy o realnym doświadczeniu studiowania. Wszystkie zgłoszone uwagi zostały potraktowane poważnie i będą wykorzystywane w dalszym

doskonaleniu jakości kształcenia, programów studiów, organizacji praktyk, komunikacji administracyjnej oraz narzędzi informacyjnych.

Rekomendacje i działania Uczelni

W pełni podzielam kierunek rekomendacji sformułowanych w raporcie ogólnym. Uczelnia będzie nadal wzmacniać standardy komunikacji wykładowców ze studentami, utrzymywać stały kontakt dziekanów ze studentami i reagować na sytuacje wymagające interwencji. Będziemy także rozwijać praktykę zapewniania studentom możliwie pełnej i uporządkowanej informacji o przedmiotach, warunkach zaliczenia, przebiegu praktyk oraz sprawach administracyjnych. Wnioski z raportów kierunkowych będą nadal wykorzystywane w bieżącym doskonaleniu jakości kształcenia i organizacji procesu dydaktycznego.

Dziękuję wszystkim osobom, które wzięły udział w badaniu oraz przygotowały raporty i odpowiedzi szczegółowe. Zapewniam, że głos studentów pozostaje dla władz WSPA ważnym elementem współtworzenia jakości kształcenia i warunków studiowania.

dr Maria Mazur, prof. WSPA

**Rektor Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości
i Administracji w Lublinie**